

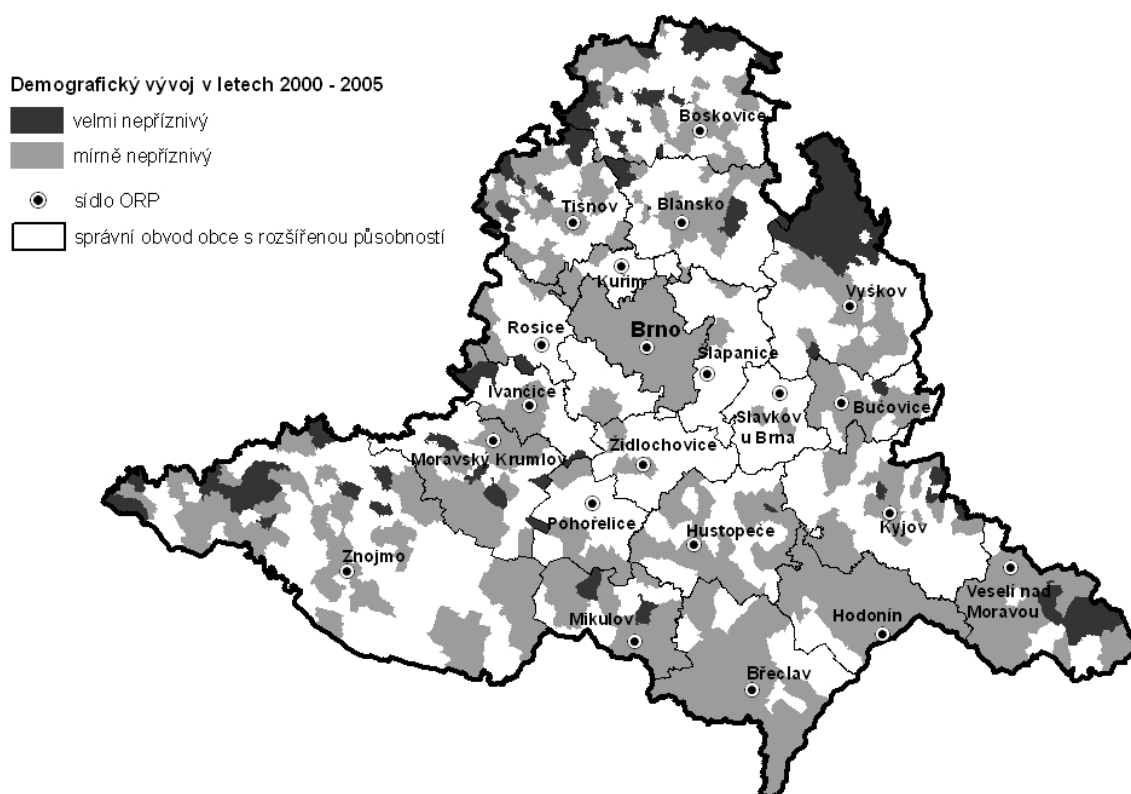
3. Hodnocení regionálních rozdílů podle funkčních regionů

Kromě tradičního hodnocení regionálních rozdílů území větších než obec v administrativních hranicích okresů či správních obvodů ORP je možné k dané problematice přistoupit i pomocí jiného vymezení. Několik funkčních regionů bylo na území Jihomoravského kraje vytvořeno na základě nepříznivého demografického vývoje, dojížděky za prací, potenciálu cestovního ruchu, popřípadě časové dostupnosti krajského města či sídla obvodu ORP.

3.1 Území s nepříznivým demografickým vývojem

Základem pro vymezení území s nepříznivým demografickým vývojem byl vývoj počtu obyvatel, indexu stáří a podílu obyvatel ve věku 65 a více let v období roků 2000 až 2005.

Území Jihomoravského kraje s nepříznivým demografickým vývojem v letech 2000 - 2005

Z hlediska rozlohy zaujímá území s příznivým vývojem demografických ukazatelů 62,4 % území kraje, ovšem žilo zde pouze 38,1 % obyvatel kraje. Na oblast s mírně a velmi nepříznivým vývojem tedy připadlo 31,1 resp. 6,5 % rozlohy, podíl na celkovém počtu obyvatel byl však výrazně vyšší – v součtu 61,9 %. Tato disproporce mezi podíly je dána faktem, že mezi území s mírně nepříznivým vývojem patří i většina sídelních měst správních obvodů ORP včetně Brna. Výjimku tvoří 5 sídel ORP – Kuřim, Pohořelice, Rosice, Slavkov u Brna a Šlapanice.

Tab. 3.1.1 Vybrané charakteristiky funkčních regionů vymezených na základě demografického vývoje

	Počet obcí	Podíl (%)		Přírůstek (úbytek) na 1000 obyv. 2001 - 2005		Index stáří	Míra nezaměstnanosti k 31. 12. 2005	Dokončené byty na 1000 obyv. 2001 - 2005
		na rozloze kraje	na počtu obyvatel	přirozený	stěhováním			
Obce s demografickým vývojem:								
příznivým	467	62,4	38,1	-7,5	37,1	90,7	11,02	18,3
mírně nepříznivým	153	31,1	60,6	-6,6	-17,2	110,2	11,17	13,8
velmi nepříznivým	52	6,5	1,3	-13,0	-42,0	121,7	13,28	9,8

V porovnání přírůstku či úbytku obyvatel podle vymezených kategorií je patrný výrazný úbytek obyvatel stěhováním, přirozený úbytek je srovnatelný u oblasti s příznivým a mírně nepříznivým vývojem, u oblasti s velmi nepříznivým vývojem je výrazně vyšší.

V obcích s příznivým vývojem na konci roku 2005 tvořily děti ve věku do 14 let 15,5 % celkového počtu obyvatel, zatímco osoby starší 65 let tvořily 14,0 % z celku. Na území s mírně nepříznivým vývojem starší osoby tvořily 15,2 % a děti 13,8 % z počtu obyvatel a na území s velmi nepříznivým vývojem děti tvořily 14,4 % z počtu obyvatel a osoby ve věku nad 65 let pak 17,5 % celku. Důsledkem převyšujících podílů osob v poproduktivním věku nad dětskou složkou v obcích s nepříznivým vývojem je fakt, že index stáří (počet osob ve věku nad 65 let na 100 dětí do 14 let) v obou případech převyšuje hodnotu 100.

Vcelku zajímavý je i pohled na nezaměstnanost, zatímco v obcích s vývojem příznivým či mírně nepříznivým byla nezaměstnanost ke konci roku 2005 ve srovnatelné výši, v obcích s vývojem velmi nepříznivým byla o více než 2 procentní body vyšší. Také intenzita bytové výstavby v obcích s příznivým vývojem byla téměř dvojnásobná oproti obcím s vývojem velmi nepříznivým.

3.2 Pracovní mikroregiony

Pracovním mikroregionům byla mezi funkčními obvody věnována největší pozornost. Mikroregiony byly vymezeny v celé republice na základě dat o dojížděcí za prací, získaných zpracováním výsledků sčítání lidu 2001. Publikace o dojížděcí za prací a do škol v Jihomoravském kraji byla vydána ČSÚ, Krajskou reprezentací Brno v roce 2004, v jedné z kapitol jsou uvedena kritéria pro vymezení pracovních mikroregionů a subregionů a základní údaje o nich. Formou tabulek a kartogramů byla vyjádřena spjatost jádra mikroregionu s jeho zázemím, znázorněny mezikrajské přesahy mikroregionů, konfrontovány hranice mikroregionů se správními hranicemi ORP.

Tab. 3.2.1 Srovnání základních charakteristik správních obvodů ORP a pracovních mikroregionů

Správní obvody ORP vymezené k 1. 1. 2003	Rozloha (v km ²)	Počet obcí	Počet obyvatel	Pracovní mikroregiony podle dojížděčky za prací v roce 2001	Rozloha (v km ²)	Počet obcí	Počet obyvatel
BRNO	230	1	376 172	BRNO	1 947	197	578 644
Kuřim	77	10	18 024				
Pohořelice	195	13	12 399				
Rosice	174	24	22 817				
Slavkov u Brna	158	18	19 775				
Šlapanice	343	40	51 197				
Židlochovice	194	24	27 099				
BLANSKO	351	43	53 805				
Boskovice	511	73	50 296	Boskovice	416	61	41 862
Ivančice	163	16	22 584	Ivančice	92	5	15 205
Tišnov	223	35	20 498	Tišnov	257	43	21 882
BŘECLAV	439	17	59 860	BŘECLAV	423	16	58 438
Hustopeče	355	28	34 449	Hustopeče	206	16	22 304
Mikulov	244	17	19 888	Mikulov	236	16	19 549
HODONÍN	286	18	63 192	HODONÍN	310	19	66 114
Kyjov	470	42	56 401	Kyjov	415	39	46 828
Veselí nad Moravou	343	22	40 644	Veselí nad Moravou	309	22	38 365
VYŠKOV	547	42	50 585	Strážnice	101	5	10 170
Bučovice	171	20	15 756	VYŠKOV	493	36	43 159
ZNOJMO	1 242	111	89 902	Bučovice	129	14	12 913
Moravský Krumlov	348	33	22 375	ZNOJMO	1 120	98	86 539
Území celkem	7 066	647	1 127 718	Moravský Krumlov	272	24	18 420
				Území celkem	7 085	655	1 129 234

Poznámky:

Všechna data se vztahují k datu Sčítání lidu, domů a bytů 2001

Velkými písmeny jsou uvedena centra, která do konce roku 2002 plnila funkci okresních měst, obyčejným písmem jsou znázorněna centra, která jsou od roku 2003 obcemi III. stupně (ORP), kurzívou pak centrem plnící funkci obce II. stupně (POU).

Je nutno zdůraznit, že správní obvody Jihomoravského kraje v tabulce 3.2.1 jsou uvedeny podle vymezení k 1. 1. 2003 a zahrnují celkem 647 obcí. Na rozdíl od 21 správních obvodů ORP bylo v kraji vymezeno 16 pracovních mikroregionů zahrnující 655 obcí. Podle správního vymezení největší pracovní mikroregion Brno v sobě zahrnuje 7 správních obvodů obcí s rozšířenou působností – Brno, Kuřim, Pohořelice, Rosice, Slavkov u Brna, Šlapanice a Židlochovice, tyto vytváří tzv. subregiony s centry v sídle ORP. Názvy ostatních

pracovních mikroregionů jsou totožné s názvy obcí, které plní úlohu obce s rozšířenou působností a tvoří jádro pracovního mikroregionu. Výjimkou je mikroregion Strážnice, spadající pod ORP Veselí nad Moravou.

PRACOVNÍ MIKROREGIONY A SUBREGIONY V JIHMORAVSKÉM KRAJI

Tab. 3.2.2 Vybrané ukazatele Jihomoravského pracovního regionu

	Rozloha			Podíl orné půdy na zemědělské (%)	Dokončené byty 2001 - 2005		Daňové příjmy obcí (Kč/obyv.) průměr 2003 - 2005	Míra investování obcí (%)
	celkem (km ²)	podíl (%)			na 1000 obyvatel	podíl (%) v rod. domech		
		zemědělská půda	lesní pozemky					
Pracovní region	7 085	59,7	28,1	83,1	15,4	41,0	11 120	35,3
v tom mikroregiony:								
Blansko	358	42,7	48,1	76,4	17,9	34,2	7 346	34,8
Boskovice	416	53,4	36,3	69,9	9,6	52,2	7 659	33,8
Brno	1 947	59,5	26,5	86,4	17,9	35,6	14 259	38,6
Břeclav	423	60,1	25,0	76,2	8,3	62,1	8 079	23,6
Bučovice	129	67,3	23,0	93,7	10,6	59,4	7 376	29,7
Hodonín	310	60,6	24,6	81,0	8,1	49,1	7 755	33,4
Hustopeče	206	75,3	6,9	73,7	12,8	75,0	7 507	20,8
Ivančice	92	48,7	38,2	85,1	7,3	62,7	7 428	14,6
Kyjov	415	60,0	30,9	84,6	10,2	65,7	7 522	27,5
Mikulov	236	68,7	13,9	76,6	13,4	56,2	7 805	28,4
Moravský Krumlov	272	67,9	23,4	92,6	15,4	33,6	7 376	29,9
Strážnice	101	61,1	29,7	62,9	13,3	66,2	7 266	26,6
Tišnov	257	46,3	44,1	69,4	21,8	42,6	7 036	33,7
Veselí nad Moravou	309	68,0	21,3	69,5	11,2	51,7	7 627	27,6
Vyškov	493	44,6	43,2	91,0	14,5	41,5	7 943	25,8
Znojmo	1 120	68,1	22,0	90,5	17,6	44,3	8 772	32,4

Rozlohou, počtem obcí, počtem obyvatel a počtem pracovních míst je nejvýznamnějším mikroregionem v Jihomoravském kraji Brno. Ve 197 obcích, které tvoří vlastní mikroregion, žilo k 31. 12. 2005 celkem 577,4 tis. obyvatel, z tohoto počtu žilo 366,8 tis. osob v Brně, jako jádru oblasti (63,5 %) a 210,6 tis. osob žilo v obcích spádové oblasti. Druhým nejrozsáhlejším regionem je podle zvolených kritérií Znojmo, v 98 obcích žilo 86,9 tis. osob, ve Znojmě žilo 35,0 tis. osob (40,3 % mikroregionu) a 51,9 tis. osob žilo v zázemí

pracovního centra. Co do rozlohy jsou nejmenším mikroregionem Ivančice s 92 čtverečními kilometry. Mikroregiony Ivančice a Strážnice jsou tvořeny nejmenším počtem obcí, a to pěti. Mikroregion Strážnice je co do počtu obyvatel s necelými 10 tisíci osob nejmenší.

Vymezení pracovních regionů nelze považovat za konečné, hospodářský vývoj posledních let mohl znamenat pro jednotlivá centra a spádové oblasti posílení či oslabení nabídky pracovních míst a tím změnu orientace pohybu pracovních sil. Přesto následující sada tabulek obsahuje charakteristiku pracovních regionů nejen z pohledu zaměstnanosti, ale i dalších agregovaných údajů, které jsou k dispozici za jednotlivé obce.

Tab. 3.2.3 Sídlní struktura a obyvatelstvo Jihomoravského pracovního regionu k 31. 12. 2005

	Zkratka ČSÚ	Počet obcí	Rozloha (km ²)	Obyvatelstvo					Index stáří	Průměr na 1 obec		Počet obyvatel na 1 km ²
				celkem	podíl (%)					rozloha (km ²)	obyvatelstvo	
					žen	0-14 let	15-64 let	65 a více let				
Pracovní region	JMPR	655	7 085	1 125 146	51,5	14,4	70,8	14,8	102,6	10,8	1 718	158,8
v tom mikroregiony:												
Blansko	Blk	44	358	49 234	51,0	14,3	70,6	15,2	106,3	8,1	1 119	137,3
Boskovice	Bos	61	416	41 868	51,1	15,6	69,8	14,6	93,0	6,8	686	100,7
Brno	Brn	197	1 947	577 363	51,8	13,9	70,5	15,6	111,6	9,9	2 931	296,5
Břeclav	Bre	16	423	57 242	51,4	14,5	72,1	13,4	92,8	26,4	3 578	135,4
Bučovice	Buc	14	129	12 952	50,5	16,1	69,4	14,5	90,4	9,2	925	100,1
Hodonín	Hod	19	310	64 905	51,1	14,3	72,1	13,5	94,7	16,3	3 416	209,3
Hustopeče	Hus	16	206	22 410	51,3	15,0	71,8	13,2	88,2	12,9	1 401	108,7
Ivančice	Ivn	5	92	15 204	50,6	15,4	70,2	14,4	93,9	18,4	3 041	165,6
Kyjov	Kyj	39	415	46 468	50,7	14,5	70,2	15,2	104,8	10,6	1 191	111,9
Mikulov	Mik	16	236	19 349	51,4	14,8	73,6	11,6	78,6	14,8	1 209	81,9
Moravský Krumlov	MKr	24	272	18 286	50,8	15,3	70,2	14,5	95,2	11,3	762	67,2
Strážnice	Stz	5	101	9 962	51,4	15,1	69,9	15,0	98,8	20,1	1 992	98,9
Tišnov	Tis	43	257	22 162	51,0	15,3	69,1	15,6	101,5	6,0	515	86,3
Veselí nad Moravou	VnM	22	309	37 687	51,1	15,1	71,1	13,8	91,1	14,0	1 713	122,0
Vyškov	Vys	36	493	43 137	51,2	14,8	71,3	13,9	94,1	13,7	1 198	87,5
Znojmo	Zno	98	1 120	86 917	51,0	15,4	71,5	13,1	84,7	11,4	887	77,6

K jednotlivým údajům pouze heslovitě – nejvyšší podíl zemědělské půdy z celkové rozlohy byl v pracovním regionu Hustopeče (75,3 %), nejvyšší podíl lesních pozemků byl v regionu Blanska (48,1 %) a nejvyšší podíl orné půdy ze zemědělské byl vykázan v regionu Bučovice (93,7 %).

Tab. 3.2.4 Pracovní místa v Jihomoravském pracovním regionu podle SLDB 2001

	Pracovní místa v pracovním regionu							Saldo dojíždky
	celkem	z toho podíl (%)					na 1 000 zaměstnaných bydlících v regionu	
		zeměděl. a lesnictví	průmysl	stavebnictví	služby tržní	služby netržní		
Pracovní region	512 881	5,0	28,2	10,0	27,8	25,9	998	-972
v tom mikroregiony:								
Blansko	21 016	5,6	44,2	7,1	19,8	21,4	908	-2 125
Boskovice	16 796	6,8	43,9	6,6	19,4	21,8	910	-1 671
Brno	291 803	2,7	24,1	11,3	28,7	28,9	1 083	22 338
Břeclav	26 529	6,7	28,8	6,5	32,7	22,3	976	-655
Bučovice	4 324	9,7	36,6	8,0	25,2	21,0	771	-1 283
Hodonín	27 980	6,1	34,4	9,2	29,6	19,3	980	-574
Hustopeče	9 037	13,8	32,2	9,5	22,1	20,3	890	-1 116
Ivančice	5 702	4,4	40,4	10,0	19,2	26,0	849	-1 018
Kyjov	17 340	7,1	38,0	7,8	22,4	24,2	881	-2 349
Mikulov	7 124	13,7	22,6	8,4	31,9	19,7	843	-1 327
Moravský Krumlov	6 125	13,6	38,1	7,2	22,4	19,7	742	-2 125
Strážnice	3 507	8,8	35,8	10,0	22,6	22,1	826	-740
Tišnov	7 019	7,2	32,2	10,6	26,8	25,1	713	-2 822
Veselí nad Moravou	14 675	6,7	41,3	9,2	25,1	16,9	879	-2 022
Vyškov	18 926	6,1	25,4	8,8	30,4	26,4	953	-939
Znojmo	34 978	11,0	25,1	9,2	30,7	22,8	932	-2 544

Intenzita bytové výstavby byla nejvyšší v regionu Tišnova, kde v přepočtu na 1 000 obyvatel bylo dokončeno 21,8 bytů (z úhrnu let 2001 až 2005). Tři čtvrtiny dokončených bytů bylo v rodinných domech dokončeno v regionu Hustopeče, což byl nejvyšší podíl.

Při pohledu na věkovou strukturu obyvatelstva měly mikroregiony Brna, Blansko, Tišnova a Kyjova nejvyšší hodnotu indexu stáří (resp. hodnotu nad 100), naopak nejnižší byla hodnota indexu v regionu Mikulova (78,6), Znojma (84,7) a Hustopečí (88,2).

Tab. 3.2.5 Nezaměstnanost v Jihomoravském pracovním regionu k 31. 12. 2005

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR

	Uchazeči o zaměstnání	Podíl z celkového počtu uchazečů v %						Míra nezaměstnanosti v % ¹⁾	
		dosažitelných	osob ve věku		osob s délkou evidence		žen	uchazeči o zaměstnání	
			do 24 let	50 a více let	do 6 měsíců	nad 12 měsíců		celkem	dosažitelní
Pracovní region	63 471	94,5	19,9	24,0	42,1	42,3	51,4	11,156	10,539
v tom mikroregiony:									
Blansko	1 848	93,3	20,4	26,4	45,6	37,7	54,1	7,528	7,027
Boskovice	1 882	94,0	19,6	23,5	41,6	44,4	50,7	9,456	8,893
Brno	696	92,1	19,8	23,4	40,9	42,8	56,3	9,597	8,839
Břeclav	28 297	93,7	19,2	23,4	38,6	45,0	53,0	9,604	8,999
Bučovice	897	93,5	15,4	28,3	40,6	41,0	55,3	8,549	7,996
Hodonín	5 665	95,1	23,1	21,2	42,5	42,7	47,5	17,082	16,247
Hustopeče	3 362	93,7	21,1	25,3	48,2	36,6	47,2	11,084	10,382
Ivančice	1 289	94,2	24,3	23,6	54,4	30,3	54,4	11,564	10,891
Kyjov	1 563	96,0	19,6	26,0	43,1	42,3	47,9	15,538	14,922
Mikulov	2 062	94,8	19,0	25,5	44,5	41,8	53,0	9,337	8,848
Moravský Krumlov	3 579	95,9	22,0	23,2	37,3	47,4	47,4	16,062	15,398
Strážnice	701	96,6	24,5	21,4	45,8	39,2	42,8	14,507	14,011
Tišnov	2 890	95,2	20,8	22,0	39,8	43,3	48,5	15,223	14,490
Veselí nad Moravou	784	96,8	19,9	25,0	42,3	41,6	51,7	12,221	11,832
Vyškov	6 676	96,1	17,8	27,6	51,6	35,1	51,0	15,279	14,681
Znojmo	1 280	96,6	17,6	25,6	47,0	37,3	59,1	14,035	13,553

¹⁾ míra nezaměstnanosti je vypočtena jako podíl registrovaných uchazečů o zaměstnání celkem (od roku 2005 pouze dosažitelných) a obyvatel ekonomicky aktivních (podle Sčítání lidu, domů a bytů k 1. 3. 2001)

Tab. 3.2.6 Vývoj nezaměstnanosti v pracovním regionu v letech 2000 - 2005 (k 31. 12.)

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR

	Index počtu uchazečů o zaměstnání (%) rok 2005 k roku		Rozdíl podílů z celkového počtu uchazečů 2005 - 2002 (procentní body)					Rozdíl míry nezaměstnanosti (procentní body) rok 2005 k roku	
			osob ve věku		osob s délkou evidence		žen	2000	2002
	2000	2002	do 24 let	50 a více let	do 6 měsíců	nad 12 měsíců			
Pracovní region	117,3	99,4	-6,5	5,1	-2,6	6,7	1,5	1,647	-0,067
v tom mikroregiony:									
Blansko	126,1	99,0	-6,2	6,9	-1,5	6,6	3,8	1,556	-0,077
Boskovice	123,6	94,1	-5,1	4,4	-1,6	11,3	1,1	1,804	-0,593
Brno	127,7	87,5	-3,3	3,7	-3,5	7,7	1,0	2,082	-1,365
Břeclav	121,0	98,0	-7,3	4,7	-4,6	8,2	2,1	1,669	-0,201
Bučovice	130,9	95,2	-9,1	8,3	-6,2	8,0	5,1	2,020	-0,429
Hodonín	115,4	109,9	-5,9	5,0	3,2	3,5	0,8	2,274	1,538
Hustopeče	111,0	98,3	-7,9	7,1	-2,4	6,3	1,0	1,101	-0,188
Ivančice	116,9	111,4	-0,4	1,9	-7,5	10,1	4,3	1,669	1,184
Kyjov	103,6	92,4	-6,4	4,9	-0,7	1,8	-4,8	0,537	-1,272
Mikulov	94,7	100,3	-6,1	7,7	0,0	4,1	2,2	-0,525	0,027
Moravský Krumlov	123,1	104,4	-7,4	5,4	0,5	5,7	3,0	3,011	0,682
Strážnice	106,5	90,8	-2,7	1,7	5,5	1,0	2,9	0,890	-1,469
Tišnov	113,5	97,0	-6,9	3,8	1,9	3,4	0,8	1,807	-0,464
Veselí nad Moravou	96,2	94,3	-4,3	5,0	1,7	0,1	0,8	-0,483	-0,733
Vyškov	112,1	98,7	-5,0	5,6	-5,1	6,6	-0,4	1,655	-0,195
Znojmo	143,8	115,2	-4,6	5,3	-2,5	4,3	1,4	4,276	1,853

Nabídkou pracovních míst byl podle očekávání na prvním místě pracovní region Brna – 291,8 tisíc míst (nejnižší počet míst, a to 3,5 tis., nabízel region Strážnice), Brněnský region byl také jediný s kladným

saldem dojíždky za prací. Nejnižší mírou nezaměstnanosti se vykazoval region Blanska (celkem 7,5 %), naopak nejvyšší nezaměstnanost byla v pracovním regionu Hodonín a Moravský Krumlov (17,1 resp. 16,1 %). Z pohledu na strukturu uchazečů o zaměstnání vyplývá, že nejvyšší podíl osob ve věku do 24 let byl v regionu Strážnice (24,5 %) a Ivančice (24,3 %), podíl uchazečů ve věku nad 50 let byl nejvyšší v regionu Bučovice (28,3 %) a Vyškova (27,6 %). Podíl dlouhodobě nezaměstnaných byl nejvyšší v regionu Moravského Krumlova (47,4 %) a Břeclavi (45,0 %), podíl žen mezi uchazeči o práci byl nejvyšší v regionu Znojma (59,1 %).

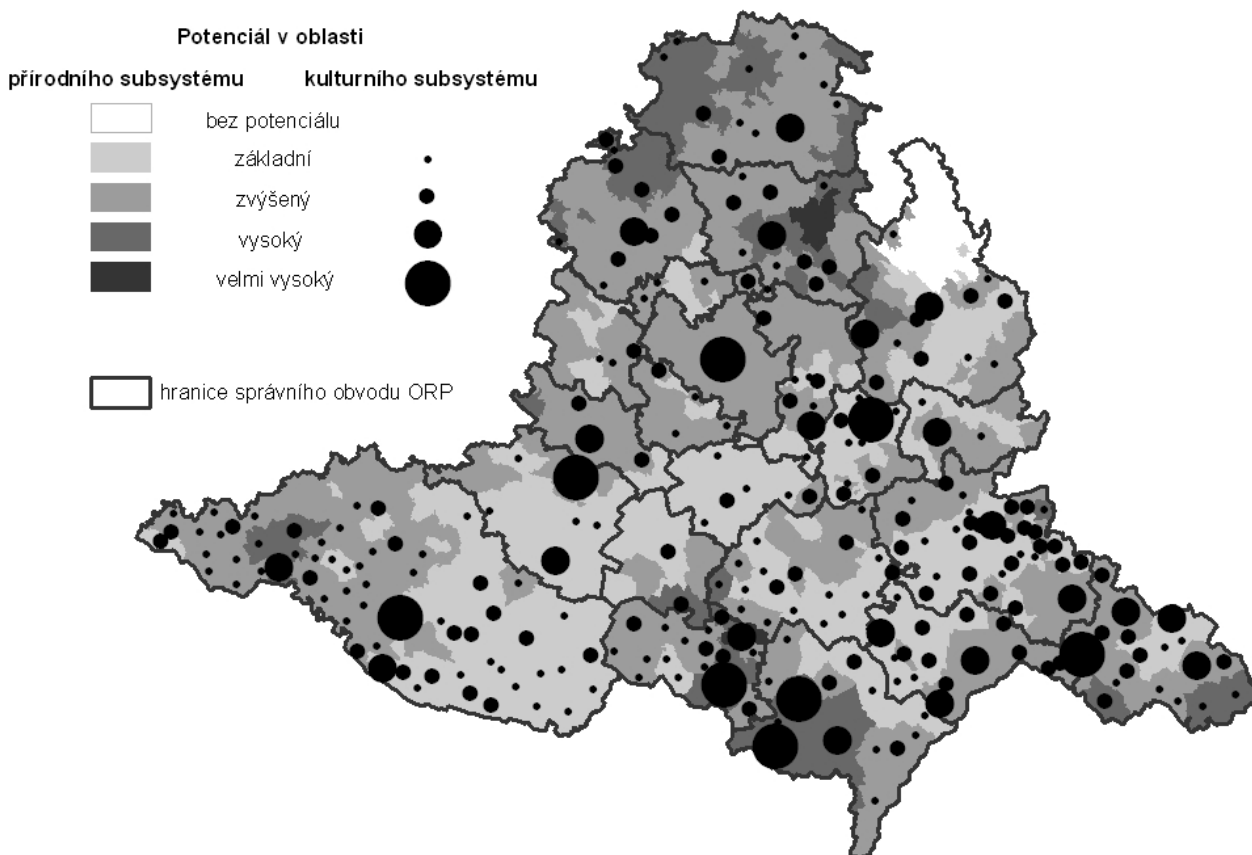
Tabulka 3.2.6 porovnává vývoj nezaměstnanosti v pracovních mikroregionech za dvě časová období. Za rok 2000 jsou k dispozici pouze data za celkovou míru nezaměstnanosti, zatímco od roku 2002 jsou publikovány i údaje o počtu nezaměstnaných v obcích podle věku a délky nezaměstnanosti. Změny ve struktuře nezaměstnaných z hlediska věku nebyly v období 2002 až 2005 stejně výrazné ve všech pracovních mikroregionech. Nejvýrazněji se snížil podíl mladých uchazečů o práci do 24 let v mikroregionech Bučovice (o 9,1 bodu) a Hustopeče (o 7,9 bodu). Nejvyšší zvýšení podílu uchazečů o práci nad 50 let byl zaznamenán v mikroregionech Bučovice (o 8,3 bodu) a Mikulov (o 7,7 bodu). Podíl dlouhodobě nezaměstnaných nejvýrazněji vzrostl v regionu Boskovic (o 11,3 bodu) a Ivančic (o 10,1 bodu).

3.3 Potenciál cestovního ruchu

Studie „Potenciál cestovního ruchu“, kterou zpracoval Ústav územního rozvoje Brno, vycházela z ohodnocení jednotlivých obcí s ohledem na využití území pro cestovní ruch z různých hledisek v rozčlenění na 2 subsystémy. Přírodní subsystém hodnotil přírodní pozoruhodnosti (včetně pozorování vodních ptáků), vhodnost krajiny pro turistiku (pěší, na kole, na lyžích, na koních, vodní a agroturistiku), pro rekreaci (u vody, na horách, v lese) i sport (sjezdové lyžování, horolezectví, závěsné létání, sportovní lov, rybolov). Kulturní subsystém zahrnoval kromě kulturně historických památek, skanzenů a muzeí též lázeňskou funkci, pořádání kongresů, kulturních, sportovních a církevních akcí, veletrhů a produkci místních produktů atraktivních pro cestovní ruch.

Potenciál cestovního ruchu v Jihomoravském kraji

Zdroj: Ústav územního rozvoje Brno

Kartogram zobrazuje potenciál přírodního subsystému vybarvením území obcí; intenzita kulturního subsystému je zobrazena velikostí kroužků v jednotlivých obcích. V Jihomoravském kraji byla jedna obec, a to Vojenský újezd Březina, která neměla podle zvoleného hodnocení ani základní úroveň přírodního potenciálu. Dále bylo v kraji 399 obcí bez kulturního potenciálu.

Tab. 3.3.1 Ubytovací zařízení v roce 2005 podle potenciálu cestovního ruchu

Zdroj: Ústav územního rozvoje Brno, ČSÚ

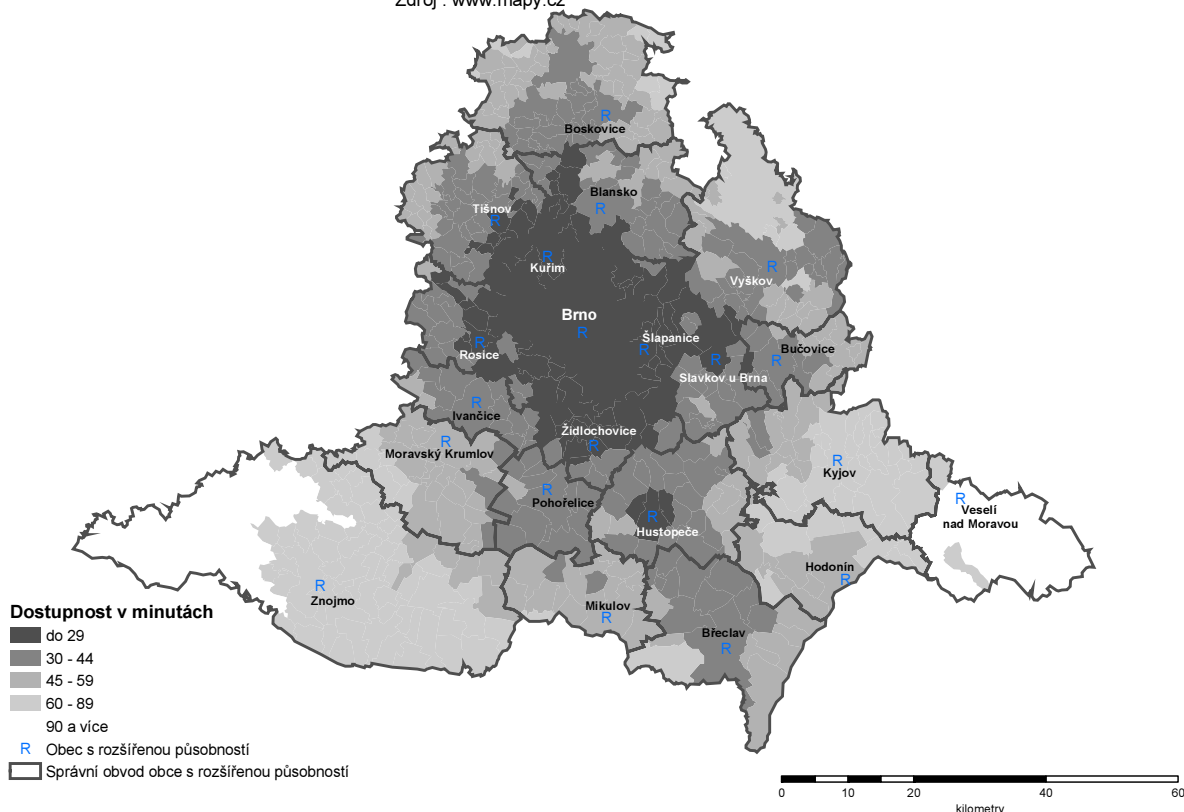
	Počet obcí				Počet ubytovacích zařízení	Podíl na počtu ubyt. zařízení (%)	Počet lůžek	Podíl na počtu lůžek (%)
	celkem	podíl na rozloze (%)	s ubytovacím zařízením					
			celkem	v %				
Jihomoravský kraj	672	100,0	154	22,9	496	100,0	30 540	100,0
v tom obce s potenciálem cestovního ruchu:								
výjimečným	5	5,8	5	100,0	123	24,8	11 236	36,8
velmi vysokým	14	6,7	13	92,9	77	15,5	5 037	16,5
vysokým	116	19,4	51	44,0	154	31,0	7 688	25,2
zvýšeným	366	47,5	70	19,1	125	25,2	5 893	19,3
základním	170	18,4	15	8,8	17	3,4	686	2,2
minimálním	1	2,2	-	-	-	-	-	-

Z výstupů zpracování tohoto hodnocení vyplývá, že téměř 80 % obcí v Jihomoravském kraji patřilo do zóny základního a zvýšeného potenciálu cestovního ruchu. Přibližně pětina obcí pak náležela do zóny vysokého a velmi vysokého potenciálu cestovního ruchu. Jak již bylo uvedeno také v kapitole 2.3.6 o cestovním ruchu, do zóny vysokého potenciálu bylo zařazeno celkem 116 obcí, do zóny velmi vysokého potenciálu bylo zařazeno 14 obcí (Strážnice, Pavlov, Moravský Krumlov, Slavkov u Brna, Vranov nad Dyjí, Břeclav, Vyškov, Hodonín, Vavřinec, Kunštát, Kyjov, Dolní Věstonice, Blansko a Veselí nad Moravou). Do zóny výjimečného potenciálu bylo zařazeno 5 obcí (Brno, Lednice, Valtice, Znojmo a Mikulov). Z tabulky 3.3.1 je zřejmé, že nabídka ubytovacích kapacit odpovídá vhodnosti území pro využití cestovního ruchu.

3.4 Časová dostupnost krajského města individuální dopravou

Časová dostupnost krajského města individuální dopravou v Jihomoravském kraji

Zdroj: www.mapy.cz

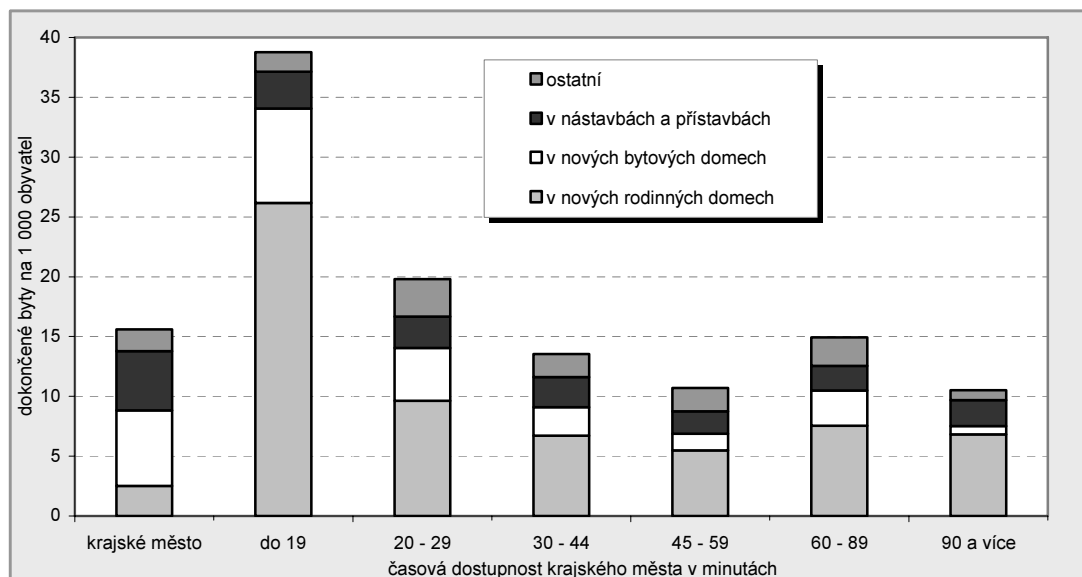
Z internetového serveru mapy.cz byla získána data, která umožnila přiřadit každé obci čas, za který je možno dojet do krajského města automobilem. Podle zvolených časových intervalů obyvatelé necelých 16 % obcí dojedou do Brna do půl hodiny. Největší skupinu tvoří 30 % obcí, ze kterých dojedou do krajského města do tři čtvrtě hodiny, z 27 % obcí trvá cesta v průměru necelou hodinu, obyvatelé z necelých 10 % obcí jedou do Brna více než 1,5 hodiny.

Tab. 3.4.1 Nezaměstnanost k 31. 12. 2005 podle časové dostupnosti Brna individuální dopravou

	Počet obcí	Míra registrované nezaměstnanosti (%)			Podíl na počtu nezaměstnaných (%)			Podíl na počtu obyvatel kraje (%)	Podíl na počtu nezaměstnaných v kraji (%)
		celkem	muži	ženy	věk do 24 let	věk 50 let a více	nezam. déle než 1 rok		
Krajské město	1	10,17	9,20	11,27	19,2	22,4	48,5	32,4	31,0
Časová dostupnost krajského města (min.)									
do 29	105	7,54	5,93	9,55	18,3	25,5	35,7	13,5	8,7
30 - 44	202	9,76	8,23	11,68	20,2	25,6	39,4	22,4	19,3
45 - 59	179	13,89	12,24	15,99	20,5	24,3	40,0	13,5	16,6
60 - 89	122	15,09	14,02	16,42	20,3	24,5	39,9	13,9	18,4
90 a více	63	15,85	14,31	17,85	20,6	22,2	41,0	4,3	6,0

Z tabulky vyplývá možná souvislost časové dostupnosti krajského města a výše míry nezaměstnanosti (pokud by však měla platit stoprocentní závislost, musela by být v krajském městě nejnižší nezaměstnanost, což není). Přesto je zřejmá zvyšující se míra nezaměstnanosti v obcích podle rostoucí časové náročnosti cesty do Brna. U podílu nezaměstnaných osob ve věku do 24 let není podstatnějších rozdílů v jednotlivých časových skupinách, zajímavá je však snižující se hodnota u podílu nezaměstnaných ve věku nad 50 let. Projevuje se zde zřejmě ochota cestovat za prací, vliv může mít i vysoký stupeň mobility obyvatelstva kraje. U osob dlouhodobě nezaměstnaných je však zachován trend zvyšujícího se podílu v závislosti se zvyšující se časovou náročností dopravy do krajského města.

Graf 27 Dokončené byty na 1 000 obyvatel v letech 2001 až 2005 v obcích Jihomoravského kraje podle časové dostupnosti krajského města individuální dopravou

Také z grafického znázornění intenzity bytové výstavby lze vyčíst souvislost s dostupností krajského města. Výrazně zde vystupuje koncentrace výstavby bytů v bezprostřední blízkosti krajského města, ještě v obcích, z nichž trvá cesta do Brna méně než půl hodiny, byla intenzita bytové výstavby vyšší, než v krajském městě. V obcích od Brna vzdálenějších více než 45 minut jízdy autem není závislost intenzity bytové výstavby na době jízdy nijak patrná.

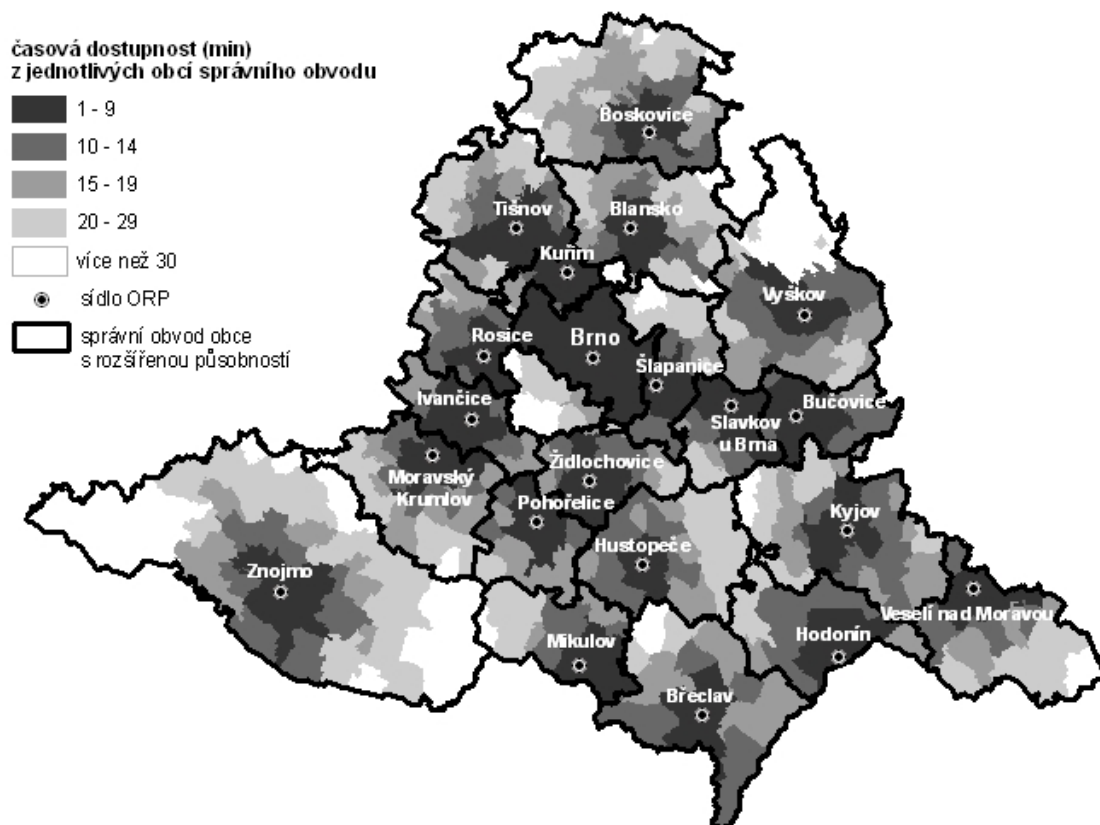

3.5 Časová dostupnost sídla správního obvodu individuální dopravou

Ze stejného zdroje jako časová dostupnost krajského města byla zpracována i dostupnost sídel správních obvodů ORP z obcí v rámci jejich správního obvodu. Přímou v sídlech správních obvodů žilo 54,0 % obyvatel. Dalších 22,3 % obyvatel žilo v obcích, z nichž automobilem dojedou do sídla správního obvodu za méně než 20 minut. Na druhé straně bylo 69 obcí, kde žilo 3,2 % obyvatel kraje, z nichž cesta trvala více než 30 minut.

Časová dostupnost sídel obvodů ORP v Jihomoravském kraji individuální dopravou

Zdroj: www.mapy.cz

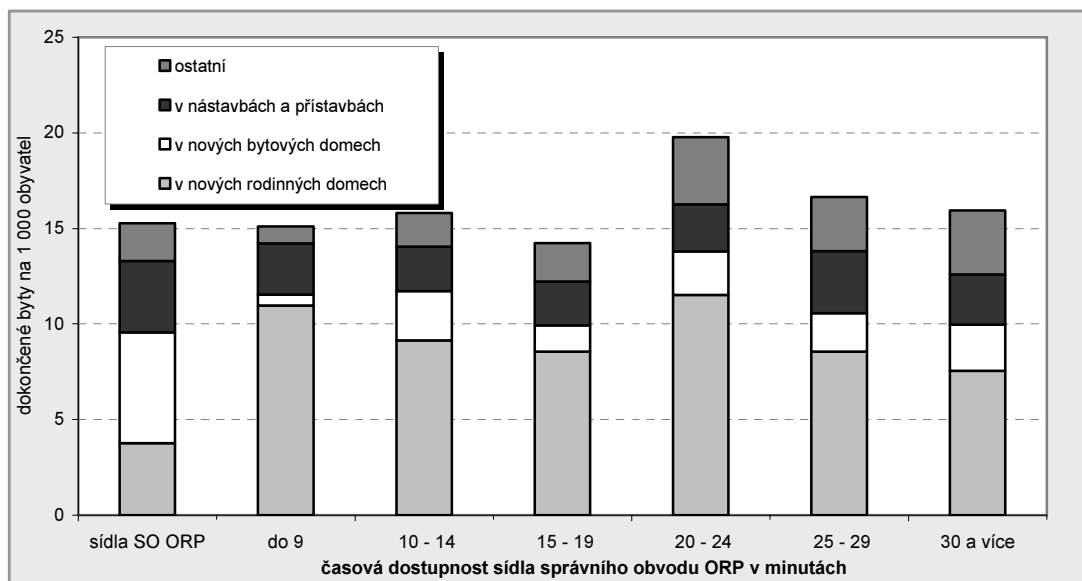
Tab. 3.5.1 Nezaměstnanost k 31. 12. 2005 podle časové dostupnosti sídla ORP individuální dopravou

	Počet obcí	Míra registrované nezaměstnanosti (%)			Podíl na počtu nezaměstnaných (%)			Podíl na počtu obyvatel kraje (%)	Podíl na počtu nezaměstnaných v kraji (%)
		celkem	muži	ženy	věk do 24 let	věk 50 let a více	nezam. déle než 1 rok		
Sídla správního obvodu	21	10,52	9,58	11,61	19,6	23,3	45,8	54,0	53,2
Časová dostupnost správního obvodu (min.)									
do 9	111	10,22	8,45	12,51	19,6	26,1	38,9	9,2	8,0
10 - 14	150	12,56	11,14	14,41	20,8	24,1	39,3	13,1	14,1
15 - 19	140	11,44	9,78	13,61	19,9	24,5	38,6	10,8	10,5
20 - 29	181	12,07	10,22	14,51	20,1	24,8	37,0	9,9	10,1
30 a více	69	15,70	12,53	20,01	19,9	24,8	33,5	3,2	4,3

V porovnání s časovou dostupností krajského města nemá vzdálenost od sídla správního obvodu tak těsnou vazbu na míru nezaměstnanosti. Celková míra nezaměstnanosti v obcích s dostupností sídla ORP 10 až 14 minut byla vyšší než v obcích s dostupností 15 až 19 minut a dokonce i vyšší oproti obcím s dostupností 20 až 29 minut. V oblasti nezaměstnanosti závislost platila jen u nezaměstnanosti žen (s výjimkou hodnoty u kategorie dostupnosti 15 až 19 minut). Stejně tak se nijak výrazně neprojevil vliv vzdálenosti od sídla ORP na věkovou strukturu nezaměstnaných, u věku do 24 let podíl kolísá, u věku nad 50 let je téměř shodný (s výjimkou obcí s nejkratším časovým intervalem).

U podílu dlouhodobě nezaměstnaných byla situace u dostupnosti sídla ORP opačná ve srovnání s dostupností krajského města. V předešlém případě s rostoucí vzdáleností prakticky rostl i podíl dlouhodobě nezaměstnaných, ovšem v případě vzdálenosti od sídla ORP byl podíl nejvyšší v kategorii obcí s dostupností 10 až 14 minut a potom se postupně snižoval, nejnižší byl v nejvzdálenějších obcích.

Graf 28 Dokončené byty na 1 000 obyvatel v letech 2001 až 2005 v obcích Jihomoravského kraje podle časové dostupnosti sídla správního obvodu ORP individuální dopravou

Nejvyšší intenzita bytové výstavby byla v obcích vzdálených od sídla ORP 20 až 24 minut, následovala skupina obcí vzdálených 25 až 29 minut, srovnatelná (ovšem vyšší než v sídlech ORP) byla intenzita výstavby bytů v obcích vzdálených 30 a více minut a v obcích vzdálených 10 až 14 minut. Nejnižší pak byla ve skupině obcí vzdálených 15 až 19 minut.